

Voorstel voor	Algemeen bestuur	
Vergaderdatum	12 februari 2020	
Onderwerp	Beantwoording raadsvragen inzake kwijtschelding	
Agendapunt	5	
Kenmerk	B2020/3157	
Portefeuillehouder	Wim Stegeman	
Opsteller/indiener	Arjan van Schilt a.van.schilt@vechtstromen.nl 0621882349	Rennie Hans
Vertrouwelijkheid	Nee	

Routing	Besluit
Advies commissie Financiën en Beleidsuitvoering 29 januari 2020	Na een tekstuele aanpassing akkoord met doorgeleiding naar algemeen bestuur.
Besluit algemeen bestuur 12 februari 2020	

I. Voorstel

Samengevat wordt voorgesteld:

1. kennis te nemen van de raadsvragen van de gemeenten Enschede en Borne (bijlage I);
2. in te stemmen met de concept antwoordbrief van het algemeen bestuur op deze raadsvragen (bijlage II) en verzoek aan secretaris om zorg te dragen voor verdere afhandeling en verzending van de beantwoording.

II. Inleiding

Met ingang van 1 januari 2020 zijn samenwerkingen rondom kwijtschelding met gemeenten en een aantal samenwerkingsorganisaties door GBLT beëindigd en behandelt GBLT zelf aanvragen voor kwijtschelding. Onder de samenwerkingen valt ook het gemeentelijk belastingkantoor GBTwente dat voor onder meer de gemeente Enschede en Borne het heffen, innen en kwijtschelden van gemeentelijke belastingen uitvoert.

Het voornemen tot beëindiging is tijdig, in een persoonlijk gesprek met de directeur van GBLT en de portefeuillehouder van waterschap Vechtstromen, besproken. Sinds medio 2018 heeft GBLT hierover afstemming met het GBTwente. Deze overleggen hebben ertoe geleid dat het ingangsjaar niet 2019 is geworden, maar is uitgesteld naar 2020. De beslisnota met voor- en nadelen is ook afgestemd met het GBTwente.

Het dagelijks bestuur van GBLT is hiertoe beslissingsbevoegd op grond van de gemeenschappelijke regeling. Door middel van een informatienota heeft het dagelijks bestuur van GBLT dit besluit gedeeld met het algemeen bestuur van GBLT in de vergadering van 10 juli 2019. Alle deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling hebben zitting in het algemeen bestuur. Waterschap Vechtstromen staat achter dit besluit en heeft er het volste vertrouwen in dat GBLT zorgdraagt voor een zorgvuldige uitvoering, wel is aandacht gevraagd voor de communicatie van deze verandering en kwijtscheldingssystematiek.

Naar aanleiding van de veranderende kwijscheldingssystematiek hebben de gemeenteraad van Enschede en Borne brieven aan het algemeen bestuur van Vechtstromen gericht. In deze brieven worden vragen gesteld over deze ontwikkeling. Het dagelijks bestuur heeft de raadsvragen doorgeleid naar het algemeen bestuur en daarbij aangegeven de beantwoording voor te bereiden. Vooruitlopend op behandeling in het algemeen bestuur heeft het dagelijks bestuur gereageerd op de brieven van de gemeenteraad Enschede en Borne en tevens naar de zes andere gemeenten aangesloten bij GBTwente (zie bijlage IV). Als achtergrondinformatie zijn de informatienota en de verklaring van GBLT inzake de wijziging als bijlagen toegevoegd.

III. Beoogd effect

Met dit voorstel wordt beoogd een adequate reactie op de raadsvragen van gemeente Enschede en Borne te geven.

IV. Argumenten

- 1.1 De raadsvragen vanuit de gemeenteraad Enschede vormen de aanleiding van dit voorstel*
Bijlage I bevat de brief met raadsvragen inzake de kwijscheldingssystematiek.
- 1.2 De raadsvragen vanuit gemeenteraad Borne zijn identiek aan die van gemeente Enschede*
Gemeente Borne heeft bij haar brief de vragen vanuit de gemeenteraad Enschede (letterlijk) opgenomen als bijlage.
- 2.1 Voor de beantwoording van de vragen is gebruik gemaakt van informatie vanuit GBLT*
Het dagelijks bestuur van GBLT heeft het besluit genomen om de samenwerkingen inzake kwijschelding op te zeggen en heeft meer inzicht in de onderliggende inhoudelijke overwegingen. In overleg met de portefeuillehouder zijn de raadsvragen, mede vanwege het inhoudelijke karakter van de vragen, daarom ter beantwoording voorgelegd aan GBLT.
- 2.2 De inhoudelijke reactie is aangevuld met het handelen en standpunt vanuit waterschap Vechtstromen*
De beantwoording (zie bijlage) geeft, naast de feitelijke beantwoording van de gestelde raadsvragen, op hoofdlijnen inzicht in de procesmatige kant. Daarnaast is het standpunt van waterschap Vechtstromen opgenomen.
- 2.3 De brief is expliciet gericht aan het algemeen bestuur van Waterschap Vechtstromen*
Doordat de brief expliciet gericht is aan het algemeen bestuur, is het ook het algemeen bestuur dat volgens het Delegatiebesluit hierop hoort te reageren.

V. Risico's en kanttekeningen

Als kanttekening geldt dat beantwoording namens algemeen bestuur niet eerder plaats heeft kunnen vinden dan in februari 2020. Dit in verband met de vergaderdata van het algemeen bestuur. Vooruitlopend hierop heeft mede daarom het dagelijks bestuur de vrijheid en verantwoordelijkheid genomen de gemeenteraden te informeren.

VI. Financiën

Aan dit voorstel zijn geen financiële consequenties verbonden.

VII. Communicatie

Kernboodschap

De gemeenteraad van Enschede en Borne hebben het algemeen bestuur van waterschap Vechtstromen vragen gesteld naar aanleiding van veranderingen in de wijze waarop kwijschelding voor waterschapsbelasting wordt aangevraagd, met ingang van 2020. Het algemeen bestuur stuurt een schriftelijke reactie naar de betreffende gemeenten.

VIII. Uitvoering

Namens het algemeen bestuur zal de secretaris zorgdragen voor verdere afhandeling en verzending van de beantwoording van de raadsvragen.

IX. Bijlagen

- I. Raadsvragen gemeente Enschede en Borne.
- II. Beantwoording raadsvragen door algemeen bestuur.
- III. Besluit beantwoording raadsvragen inzake kwijtschelding.

- IV. Reactie raadsvragen door dagelijks bestuur (separaat bijgevoegd).
- V. Informatienota uit algemeen bestuur GBLT (separaat bijgevoegd).
- VI. Verklaring GBLT (separaat bijgevoegd).

Bijlage I Raadsvragen gemeente Enschede en Borne

Enschede, 11 december 2019

Betreft: Stopzetten samenwerking bij kwijtschelding gemeentelijke en waterschapsbelastingen

Geachte leden van het algemeen bestuur van Waterschap Vechtstromen,

De afgelopen jaren hebben de gemeente Enschede en Waterschap Vechtstromen gezamenlijk opgetrokken in de kwijtschelding van de gemeentelijke en waterschapsbelastingen. In de praktijk betekende deze samenwerking dat de kwijtschelding voor onze, en tegelijk ook voor uw belastingen werd beoordeeld door ons gemeentelijke belastingkantoor GBTwente. In het kader van het armoedebelief maakten we het met deze samenwerking voor onze inwoners makkelijker te strijden tegen armoede. In onze ogen dragen de mogelijkheid van kwijtschelding en het gemak om het aan te vragen (wanneer inwoners daadwerkelijk voldoen aan de voorwaarden) bij aan het voorkomen van schuldenproblematiek. Het is in ons beider belang om schuldenproblematiek bij onze inwoners te voorkomen.

Helaas dreigt aan deze samenwerking door eenzijdige besluitvorming in het GBLT op korte termijn een einde te komen. Vanaf 1 januari 2020 moeten inwoners van Enschede indien van toepassing, apart kwijtschelding aanvragen voor gemeentelijke belastingen en waterschapslasten. De Enschedese gemeenteraad is verbaasd over dit besluit. Bewoners moeten nu twee in plaats van één keer formulieren invullen om een aanvraag voor kwijtschelding in te dienen. U zult het met ons eens zijn dat dit niet in het belang is van een meestal kwetsbare groep bewoners, waarvoor kwijtschelding van belang is om niet in een situatie van armoede en/of schulden terecht te komen.

Natuurlijk zijn wij ook benieuwd hoe betrokkenen geïnformeerd worden over bovengenoemde maatregel. Waarschijnlijk zijn zij ook niet op de hoogte van deze verandering. Dit kan leiden tot hoge kosten wat we nou precies moeten proberen te voorkomen als dienstbare overheid. In wiens belang dit besluit is, is ons volstrekt onduidelijk.

Daarom roepen we u op om uw invloed in het bestuur van het GBLT aan te wenden om de afschaffing van onze gezamenlijke kwijtschelding op korte termijn te heroverwegen en onze waardevolle samenwerking in stand te houden.

Graag krijgen wij van u antwoord op de volgende vragen:

1. Waar is het eenzijdige besluit genomen om onze waardevolle samenwerking bij de kwijtschelding van gemeentelijke en waterschapsbelastingen te beëindigen ?
2. Ligt hier een business case aan ten grondslag? Welke overwegingen vanuit inwonerperspectief zijn hierin meegenomen? Wat brengt dit als voordeel voor de bewoner van onze gemeente en uw gebied?
3. Wat is er nodig om deze maatregel voorlopig met een jaar uit te stellen?
4. Wat is het belang van het splitsen van de aanvraag kwijtschelding?

5. Er wordt gesproken over digitale aanvragen. Hoe gaat GBLT om met analoge aanvragen, waarbij persoonlijk contact gewenst dan wel noodzakelijk is (ook gezien de uitspraken daarover van de Nationale Ombudsman)?
6. Hoe en wanneer worden onze inwoners geïnformeerd over de splitsing aanvraag kwijtschelding?

Vanwege de tijdsdruk verzoeken wij u zo spoedig mogelijk gehoor te geven aan onze oproep en de bovenstaande vragen te beantwoorden.

Vriendelijke groet,

Namens de voltallige gemeenteraad van Enschede, bestaande uit de fracties Burger Belangen Enschede, D66, VVD, CDA, GroenLinks, PvdA, SP, PVV, ChristenUnie, DENK, EnschedeAnders.nl, Democratisch Platform Enschede en Groep Versteeg,

Annelies Futselaar
Raadslid SP

Bijlage II Beantwoording raadsvragen door algemeen bestuur

Geachte raad,

Het algemeen bestuur van Waterschap Vechtstromen heeft kennis genomen van de raadsvragen inzake de samenwerking bij kwijtschelding. Bij deze ontvangt u de beantwoording van de door u aan het algemeen bestuur gestelde vragen.

Wij hechten grote waarde aan effectieve uitvoering van het kwijtscheldingsbeleid ook om rechthebbenden zo goed mogelijk te helpen. GBLT heeft ons toegezegd dat zij zorgdraagt voor een zorgvuldige uitvoering zoals dit ook voor tal van gemeenten in ons beheergebied die niet deel uit maken van GBTwente reeds de gehanteerde en beproefde werkwijze is. Dit doet GBLT met duidelijke communicatie naar de aanvragers en met automatische toetsing van de aanvragen. Daarnaast werkt GBLT onder de noemer sociaal invorderen aan extra aandacht voor kwetsbare of minder zelfredzame inwoners.

Vanaf 1 januari 2020 behandelt GBLT alle verzoeken om kwijtschelding zelf en zijn samenwerkingen met gemeenten en een aantal samenwerkingsorganisaties beëindigd. Waterschap Vechtstromen staat volledig achter het genomen besluit en heeft hiermee ingestemd. De beantwoording van uw vragen is hieronder opgenomen:

1. Waar is het eenzijdige besluit genomen om onze waardevolle samenwerking bij de kwijtschelding van gemeentelijke en waterschapsbelastingen te beëindigen?

Het dagelijks bestuur van GBLT heeft het besluit genomen om de kwijtscheldingssystematiek efficiënter en effectiever in te richten, waarbij zorgvuldigheid naar de mensen die recht hebben op kwijtschelding grote prioriteit heeft.

Het voornemen om de dienstverleningsovereenkomst te beëindigen is medio 2018 aangekaart bij GBTwente. Sinds medio 2018 heeft GBLT hierover afstemming met het GBTwente. Deze overleggen hebben ertoe geleid dat het ingangsjaar niet 2019 is geworden, maar is uitgesteld naar 2020. Van eenzijdig opzegging van de samenwerking is derhalve geen sprake. Met uw vragen over het doorlopen proces kunt u contact leggen met GBTwente.

2. Ligt hier een business case aan ten grondslag? Welke overwegingen vanuit inwonerperspectief zijn hierin meegenomen? Wat brengt dit als voordeel voor de bewoner van onze gemeente en uw gebied?

Businesscase

Ja hier ligt een business case aan ten grondslag. De business case is vooraf afgestemd met GBTwente en vervolgens voorgelegd aan het dagelijks bestuur van GBLT in juni 2019.

Overwegingen van inwonersperspectief

Bij de afweging om de kwijtscheldingssysteematiek te wijzigen zijn de volgende overwegingen vanuit inwonersperspectief meegenomen:

- De een-loket gedachte is niet van de grond gekomen doordat gemeenten en waterschappen op verschillende momenten belastingaanslagen opleggen;

- Automatische toetsing op kwijtschelding. Heeft de inwoner in 2019 kwijtschelding gekregen, dan toetst GBLT zelf of ze de kwijtschelding voor 2020 kunnen verlengen. De uitslag van deze toets staat op de belastingaanslag;
- Sociaal invorderen. Door GBLT wordt extra aandacht gegeven aan de kwijtscheldingsaanvragen voor kwetsbare of minder zelfredzame groepen. Dit om zo veel mogelijk te voorkomen dat deze groepen te maken krijgen met schuldenproblematiek;
- Betere informatievoorziening naar alle inwoners. Inwoners krijgen door de verandering rechtstreeks informatie van de organisatie die het beleid bepaalt. Aangezien kwijtschelding steeds ingewikkelder wordt door het uit elkaar groeien van het beleid van waterschappen en gemeenten.

3. *Wat is er nodig om deze maatregel voorlopig met een jaar uit te stellen?*

Dit is niet mogelijk aangezien de samenwerkingen met de 13 betrokken organisaties al is beëindigd. Daarnaast zijn er goede redenen om de kwijtscheldingsaanvraag voor waterschapsbelastingen via GBLT te laten verlopen, zoals bij de beantwoording van vraag 2 is aangegeven.

4. *Wat is het belang van het splitsen van de aanvraag kwijtschelding?*

Er was tot en met de aanslagen 2019 geen sprake van een combinatie-aanslag en ook niet van een combinatie-kwijtschelding. Tegen deze achtergrond is het efficiënter en effectiever om de kwijtscheldingsaanvraag via GBLT te laten verlopen. De overwegingen zijn bij de beantwoording van vraag 2 opgenomen. Voor de aanvrager van kwijtschelding verandert er bovendien inhoudelijk niets aan de beoordeling van de aanvraag.

5. *Er wordt gesproken over digitale aanvragen. Hoe gaat GBLT om met analoge aanvragen, waarbij persoonlijk contact gewenst dan wel noodzakelijk is (ook gezien de uitspraken daarover van de Nationale Ombudsman)?*

Uiteraard kunnen inwoners die daar behoefte aan hebben een afspraak maken bij GBLT, zodat zij persoonlijk ondersteuning kunnen krijgen. In het kader van sociaal invorderen legt GBLT (indien nodig aan huis) contact met mensen met betalingsproblematiek. Bij deze bezoeken vertelt GBLT ook over de mogelijkheden zoals kwijtschelding en schuldhelpverlening. Daarnaast krijgen inwoners in 2020 een nieuw aanslagbiljet in simpele en duidelijke taal.

6. *Hoe en wanneer worden onze inwoners geïnformeerd over de splitsing aanvraag kwijtschelding?*

De communicatie naar inwoners krijgt, naast aanpassing van de website, invulling via het aanslagbiljet voor waterschapsbelasting. Alle inwoners die automatisch kwijtschelding ontvangen, zien dat meteen op het aanslagbiljet. Inwoners die alsnog kwijtschelding moeten aanvragen worden dan verwezen naar GBLT, de website, de aanvraagmogelijkheden en de telefonische ondersteuning.

Door de gewijzigde kwijtscheldingssystematiek is geen sprake van een inhoudelijke verandering, alleen de plek waar een inwoner de kwijtscheldingsaanvraag moet doen verandert. Waterschap Vechtstromen onderstreept goede hulp en ondersteuning voor kwetsbare groepen uit onze

samenleving en het belang van kwijtschelding voor deze groepen. Indien mogelijk moet voor deze mensen een situatie van armoede en/of schulden zoveel mogelijk worden voorkomen. Het algemeen bestuur is van mening dat hier voldoende aandacht voor is.

Door het algemeen bestuur is geconstateerd dat er bij enkele gemeenten bezorgdheid is. Dit geeft mede aanleiding om het vervolgproces kritisch te blijven volgen en in het algemeen bestuur is dan ook aangedrongen om de gewijzigde kwijtscheldingssystematiek aan het eind van het jaar te evalueren.

Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet, namens het algemeen bestuur van Waterschap Vechtstromen,

Stefan Kuks

Voorzitter algemeen bestuur waterschap Vechtstromen

Richard Andringa

Secretaris directeur waterschap Vechtstromen

Bijlage III Besluit beantwoording raadsvragen inzake kwijtschelding

B2020/3157

Het algemeen bestuur van het waterschap Vechtstromen;

gezien het voorstel van het dagelijks bestuur 14 januari 2020;

gelet op de artikelen 56 en 77 van de Waterschapswet;

BESLUIT

1. kennis te nemen van de raadsvragen van de gemeenten Enschede en Borne (bijlage I);
2. in te stemmen met de concept antwoordbrief van het algemeen bestuur op deze raadsvragen (bijlage II) en verzoekt secretaris om zorg te dragen voor verdere afhandeling en verzending van de beantwoording.

Aldus vastgesteld in de vergadering 12 februari 2020.

Het algemeen bestuur,

dr. S.M.M. Kuks, watergraaf

drs. R.I. Andringa, secretaris